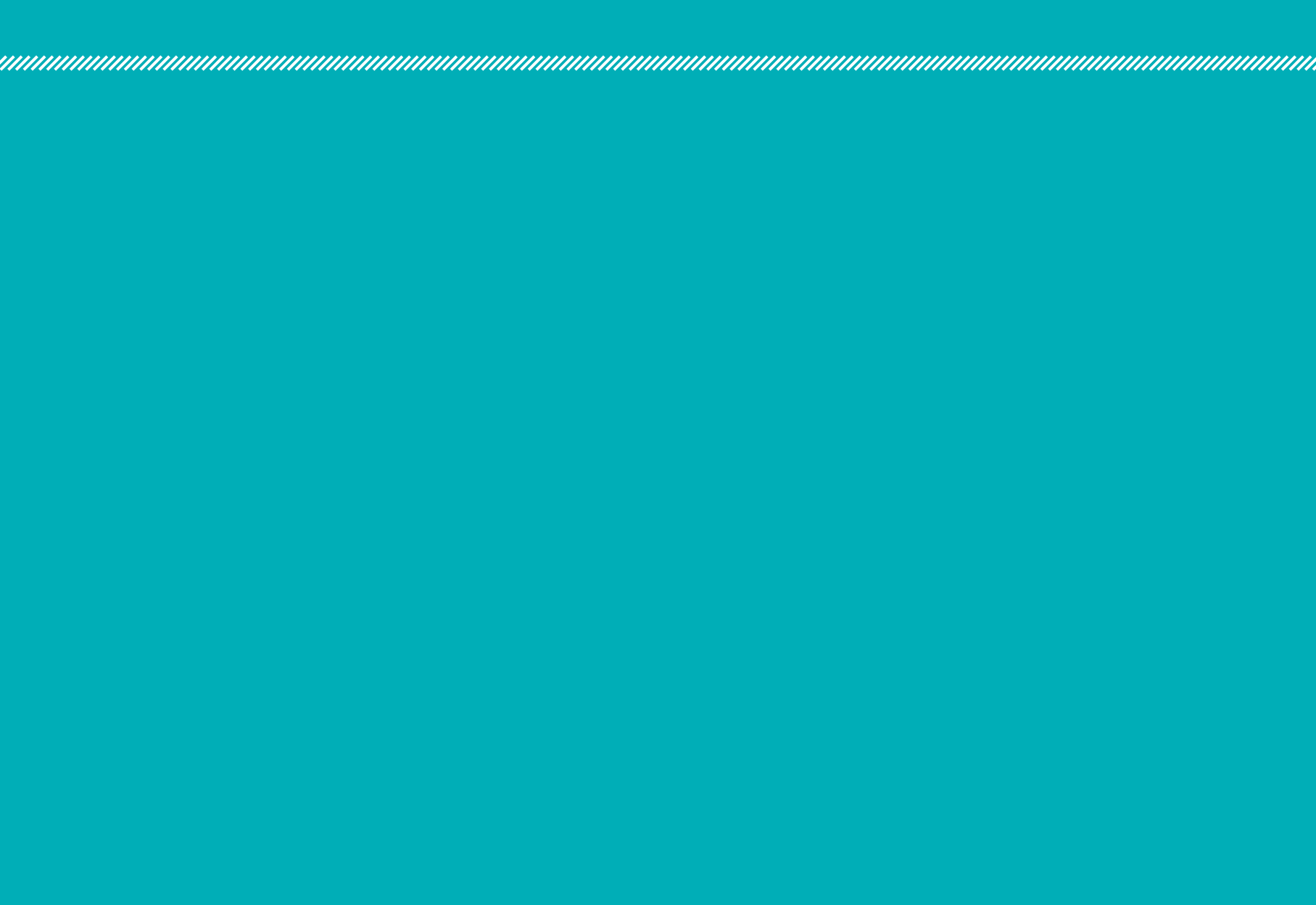

שוק העבודה הישראלי לאחר משבר הקורונה

ניסן אברהם

נקודות מרכזיות

בתקופה שלאחר משבר הקורונה, שוק העבודה הישראלי נמצא במצב מצוין:

- ביקוש גבוה לעובדים - מספר המשרות הפנויות גבוה ממספר המובטלים.
- היצע העבודה גדל - לצד שיעור אבטלה בשפל, גם שיעור המשתתפים בשוק העבודה נמצא בשיא של עשור.
- עליית שכר - ברוב ענפי הכלכלה נרשמה עליית שכר גדולה יותר מהעלייה במדד המחירים לצרכן.

ביצועי שוק העבודה בישראל במהלך 2022 אינם חריגים בהשוואה לממוצע ה-OECD:

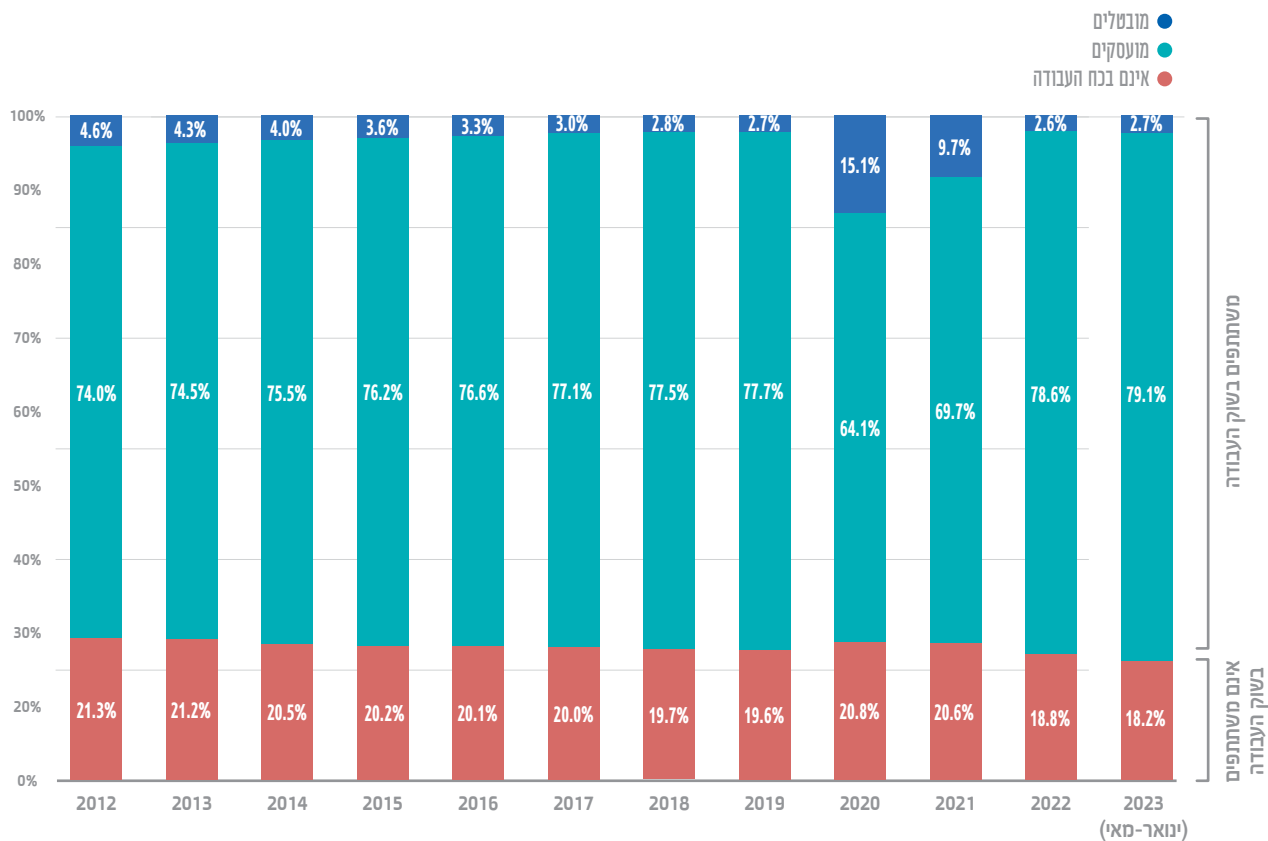
- שיעורי התעסוקה וההשתתפות של גילי 25-64 בישראל נמוכים בהשוואה לממוצע ה-OECD.
- שיעור האבטלה בישראל נמוך יחסית לממוצע ה-OECD בכל קבוצות הגיל.

בשנת 2022 שוק העבודה בישראל ניצב עדיין בפני אתגרים, ביניהם:

- שיעור ההשתתפות של צעירים וצעירות (גילי 15 עד 35) נמוך בהשוואה לשנת 2019.
- חלה ירידה משמעותית בהשתתפות של גברים צעירים מהציבור החרדי ומהציבור הערבי.
- שיעורי התעסוקה של הגברים הערבים נמוכים עדיין בהשוואה לשנת 2019, כמעט בכל קבוצות הגיל.
- האבטלה ארוכת-הטווח (מובטלים שלא עבדו בשנה האחרונה) עודנה גבוהה בהשוואה לשנת 2019.
- הגידול בשיעור ההשתתפות במהלך השנים האחרונות בישראל הוא איטי לעומת ממוצע ה-OECD, בין היתר בשל שיעורי התעסוקה הנמוכים למדי בקרב הגברים החרדים והנשים הערביות.

השינויים בשוק העבודה הישראלי בעשור האחרון

התפלגות גילי העבודה המרכזיים 25-64 לפי תכונות כוח העבודה, 2012-2022

//1

שוק העבודה הישראלי במצב מצוין, עם אבטלה נמוכה ושיא בשיעור המשתתפים בשוק העבודה.

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכללה לנתוני סקר כוח-אדם של הלמ"ס. יצוין כי שיעור המובטלים בתרשים מחושב כמספר המובטלים חלקי סך האוכלוסייה, עבור גילי 25-64. הנתונים לשנת 2023 מתייחסים לממוצע נתוני ינואר עד מאי (הנתון העדכני ביותר), מנוכי עונתיות.

//2

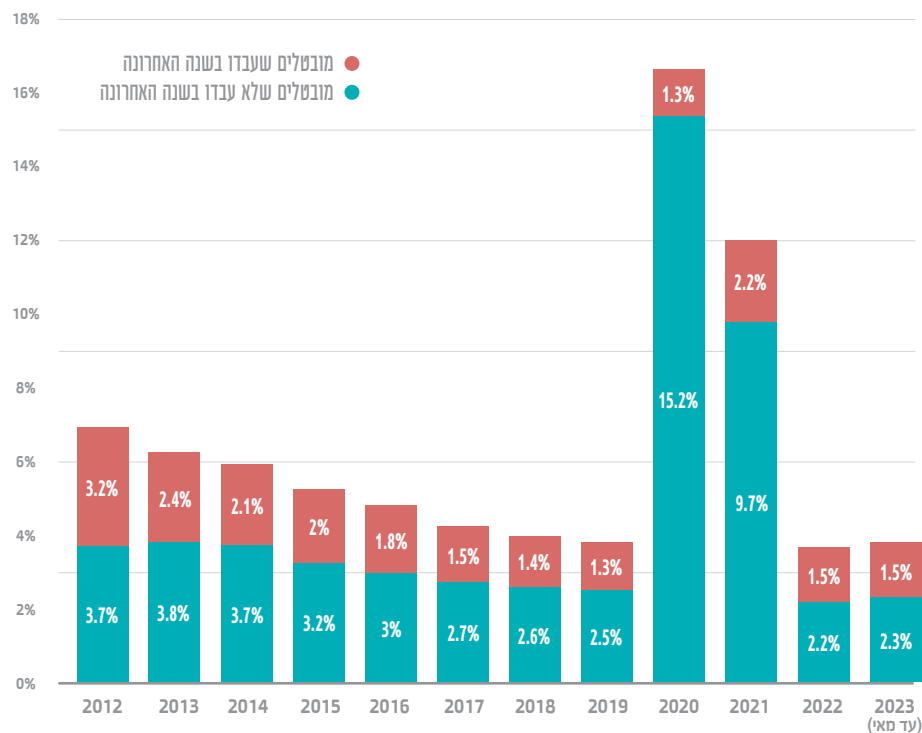
**שוק של עובדים -
בשנת 2022 ובמחצית
הראשונה של
2023 שוק העבודה
היה הדוק, ומספר
המובטלים לכל משרה
פנויה הגיע לשפל
- פחות ממובטל
למשרה פנויה.**

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכללה לנתוני סקר כוח־אדם וסקר משרות פנויות של הלמ"ס.

מספר מובטלים בגילי 25-64 לכל משרה פנויה (מנוכה עונתיות), ינואר 2012 עד יוני 2023

שיעור האבטלה יחסית לכוח העבודה (גילי 15 ומעלה), 2012-2022

//3

בעוד ששיעור האבטלה קצת השווח בישראל ירד לשפל, שיעור האבטלה ארוכת השווח נותר גבוה יחסית לתקופה שקדמה לקורונה.

- התנאים המקרו־כלכליים בעשור שלפני משבר הקורונה תרמו לירידה בשיעורי האבטלה - הן קצת השווח (עד שנה) והן ארוכת השווח (יותר משנה).
- במהלך משבר הקורונה (2020-2021) הקלה ישראל את התנאים לקבלת דמי אבטלה ואימצה את מודל החל"ת, שאפשר לעובדים שיצאו לחל"ת לקבל דמי אבטלה עד יוני 2021. לאחר־מכן נקטה הממשלה דיפרנציאציה גילית, כך שמעל גיל 45 התארכה הזכאות עד אוקטובר 2021.

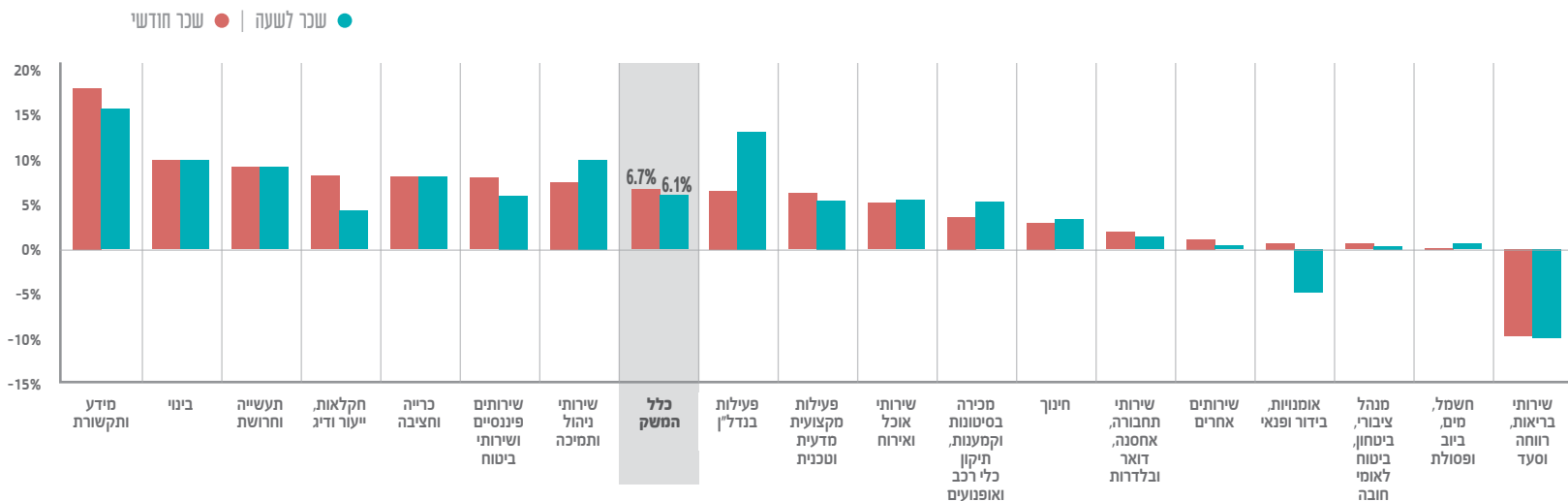
מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני סקר כוח־אדם של הלמ"ס ולנתוני שירות התעסוקה. נתוני 2020 ו־2021 מתייחסים לכלל המובטלים, לרבות תובעי אבטלה במסלול של חל"ת.

//4

השכר הממוצע (בניכוי מדד המחירים לצרכן) גדל בין 2019 ל-2022, וכך גם השכר ברוב ענפי המשק, אך בשיעור נמוך מהגידול בתוצר לנפש.

- בשנים 2019-2022 גדל השכר הממוצע החודשי למשרת שכיר (בניכוי השינוי במדד המחירים לצרכן) ב-6.7%, והצמיחה בתוצר לנפש (בניכוי השינוי במחירי התוצר) עמדה על 7.5%.
- שעות העבודה של שכירים גדלו ב-0.6% בכלל המשק, עם שונות ניכרת בין הענפים השונים.

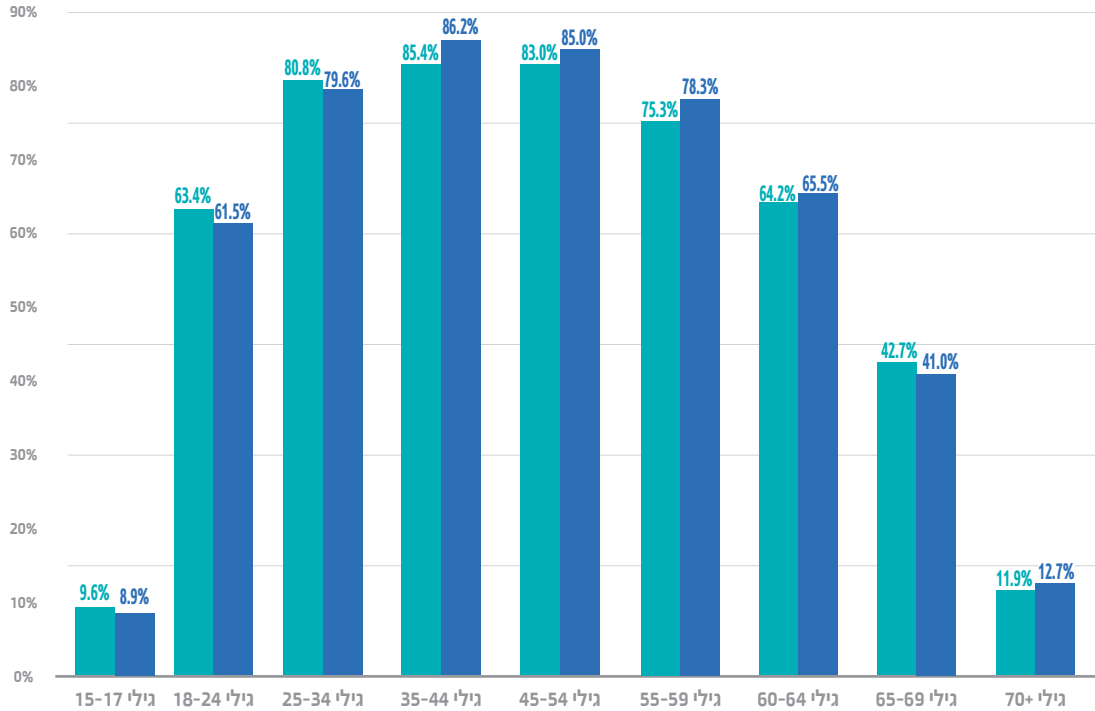
השינוי בשכר השעתי ובשכר החודשי (בניכוי השינוי במדד המחירים לצרכן) למשרת שכיר (של עובדים ישראלים בלבד) בין 2019 ל-2022

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני סקר כוח-אדם של הלמ"ס ולנתוני WEO של קרן המטבע הבינ-לאומית.

שיעור המשתתפים בכוח העבודה לפי גיל - 2022 לעומת 2019

2019 ● | 2022 ●

//5

שיעור הצעירים
המשתתפים בכוח
העבודה ירד.

- שיעורי המשתתפים בכוח העבודה (מועסקים ומובטלים הזמינים לעבודה) בקרב הצעירים עד גיל 34 היו נמוכים בשנת 2022 בהשוואה לשנת 2019.
- לעומת זאת, שיעורי ההשתתפות של האוכלוסייה הבוגרת מגיל 35 ומעלה, מלבד גילי 65-69, היו גבוהים בשנת 2022 בהשוואה לשנת 2019.

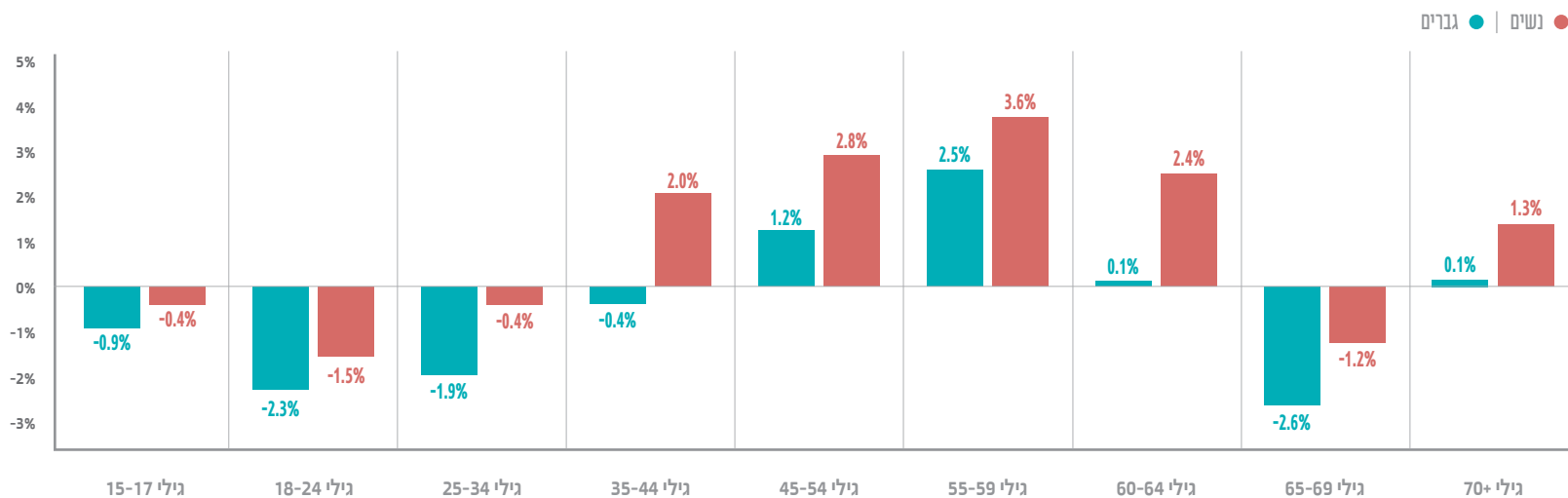
מקור: עיבוד של פורום קהלת לכללה לנתוני סקר כוח אדם של הלמ"ס.

//6

הירידה בשיעור ההשתתפות של צעירים בולטת במיוחד אצל גברים, והגידול בהשתתפות של גילי 35-64 בולטת במיוחד אצל נשים.

- בקרב הצעירים בקבוצות הגיל שמתחת לגיל 35, הן אצל הגברים והן אצל הנשים, שיעור ההשתתפות היה נמוך ב-2022 בהשוואה לשנת 2019.
- בקרב כל קבוצות הגיל היה השינוי בהשתתפות הנשים חיובי יותר מהשינוי בהשתתפות הגברים.

השינוי (בנקודות אחוז) בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה בשנת 2022 יחסית לשנת 2019

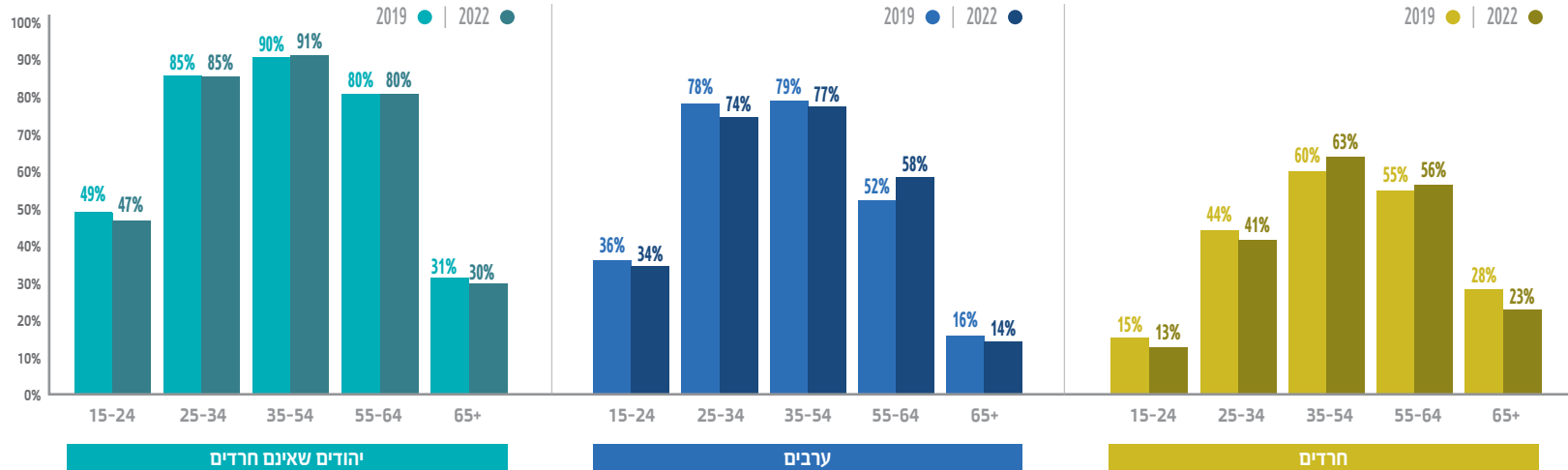

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני סקר כוח האדם של הלמ"ס.

- שיעורי התעסוקה של גברים ערבים עודם נמוכים בהשוואה לשנת 2019, למעט בגילי 55-64.
- שיעורי התעסוקה של גברים חרדים בגילי העבודה המרכזיים (35 עד 64) עלו, בעוד שבקרב הצעירים (מתחת ל-35) ובקרב המבוגרים (65+) הם ירדו. עם זאת, שיעורי התעסוקה הנמוכים יחסית של חרדים ניכרים בכל קבוצות הגיל.
- נרשמה ירידה חדה בשיעור התעסוקה של גילי 25-34 בקרב ערבים וחרדים.

7 הירידה בתעסוקה של גברים צעירים בולטת במיוחד אצל ערבים וחרדים.

שיעור התעסוקה של גברים, לפי קבוצות אוכלוסייה וגילים - 2022 לעומת 2019

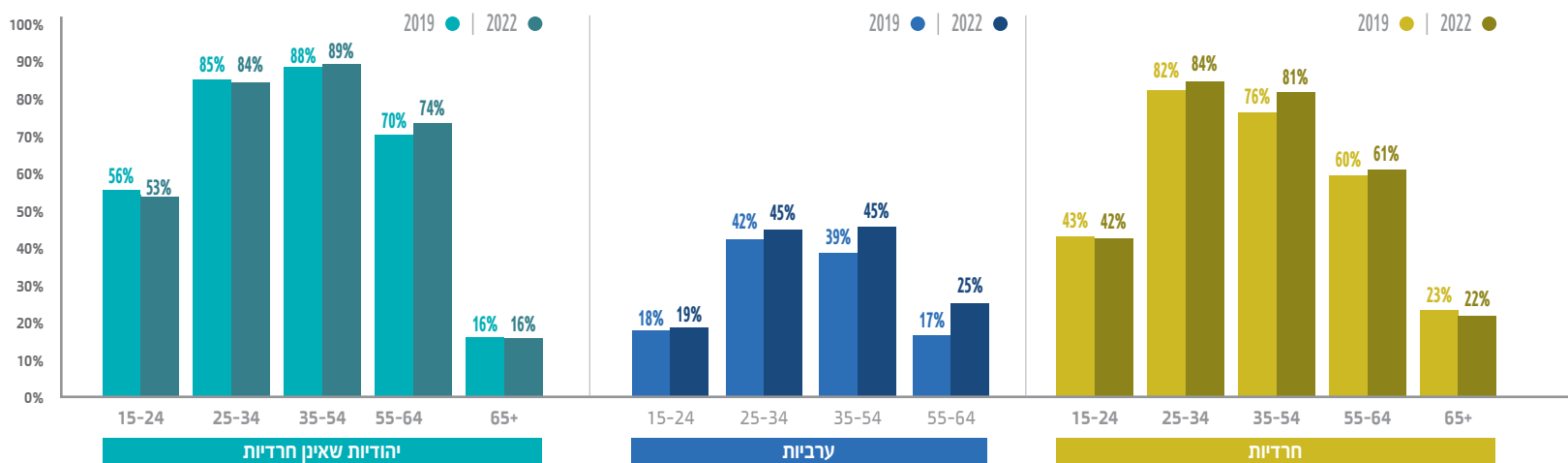
מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני סקר כוח-אדם של הלמ"ס.

// 8

שיעורי התעסוקה של נשים ערביות עלו בכל קבוצות הגיל.

- שיעורי התעסוקה של נשים ערביות גדלו במידה ניכרת בין 2019 ל-2022, אולם הם נמוכים עדיין משיעורי התעסוקה של נשים יהודיות.
- גם שיעורי התעסוקה של נשים חרדיות גדלו בגילי העבודה המרכזיים (25-64), ושיעור התעסוקה של הצעירות (25-34) דומה לזה של נשים יהודיות לא-חרדיות.

שיעור התעסוקה של נשים, לפי קבוצות אוכלוסייה וגילים* - 2022 לעומת 2019

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני סקר כוח-אדם של הלמ"ס.
 * שיעורי התעסוקה של נשים ערביות מגיל 65 ומעלה אינם מופיעים, בשל מספר התצפיות הקטן במדגם כוח-האדם. בחודשים שלגביהם המדגם מצליח לזהות היטב, שיעור התעסוקה שלהן נמוך - לכל-היותר 4%.

שוק העבודה הישראלי מנקודת מבט בין־לאומית

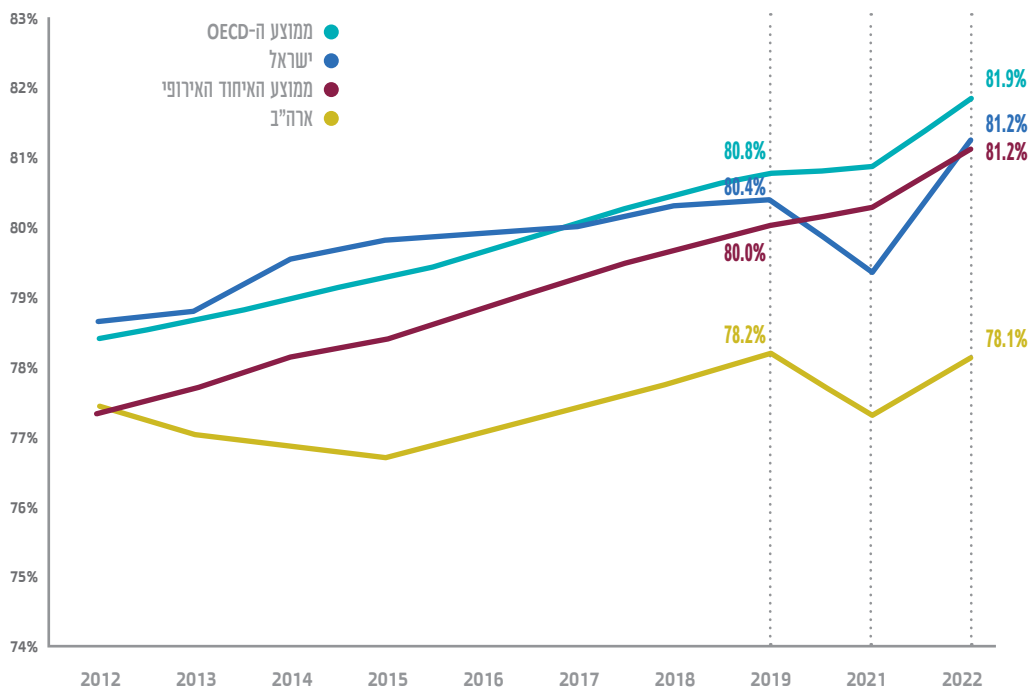
//9

בשנים האחרונות קצב הגידול בשיעור ההשתתפות בישראל איטי בהשוואה לממוצע ה-OECD.

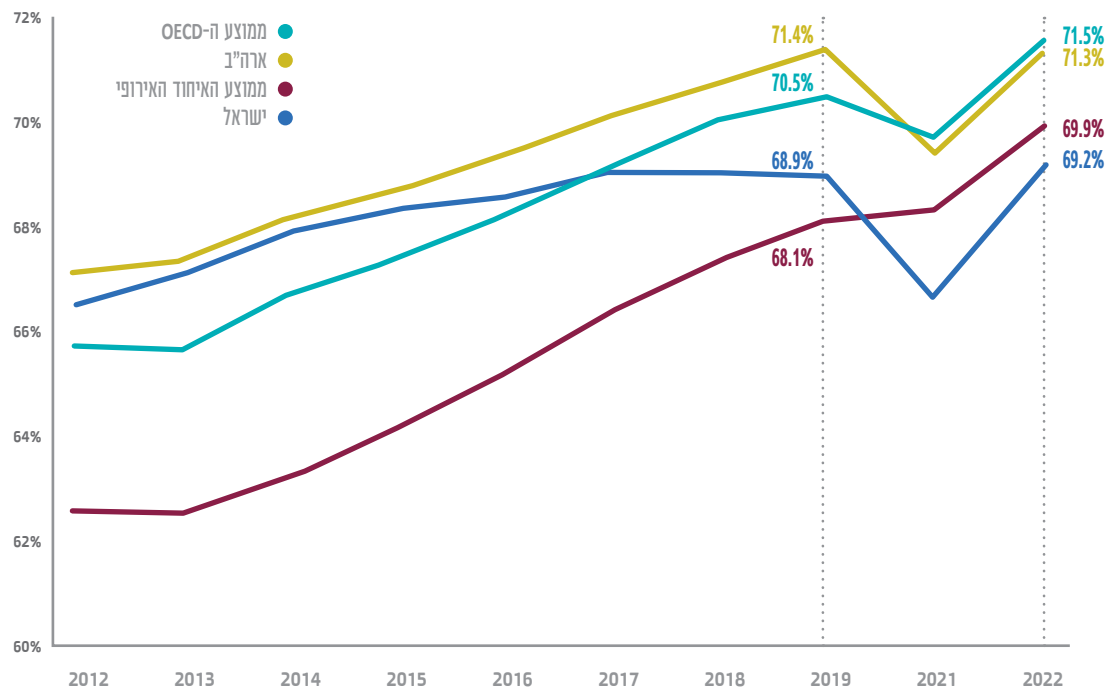
משנת 2018 שיעור ההשתתפות הישראלי נמוך בהשוואה לממוצע מדינות ה-OECD, בין היתר בשל שילוב נמוך יחסית של גברים חרדים ונשים ערביות בשוק העבודה.

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכללה לנתוני ה-OECD.
* ממוצע האיחוד האירופי מתייחס ל-27 מדינות האיחוד האירופי, לא כולל בריטניה.

שיעור ההשתתפות של בני 25-64 בהשוואה בין לאומית, * 2012-2022

שיעור התעסוקה בגילי 15-64 בהשוואה בין-לאומית, * 2012-2022

//10

שיעור התעסוקה ברוב מדינות ה-OECD, וגם בישראל, חזר בשנת 2022 לרמתו מהתקופה שלפני הקורונה.

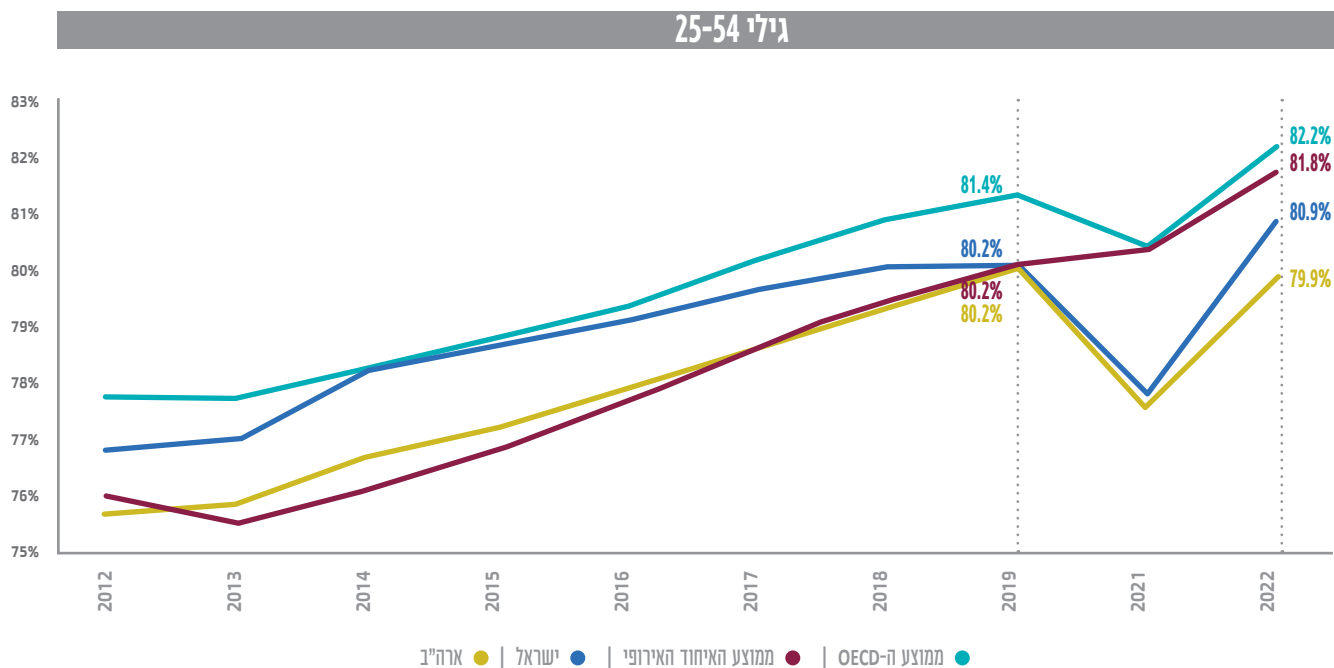
שיעור התעסוקה הישראלי נמוך ביחס לממוצע ה-OECD, לממוצע מדינות האיחוד האירופי ולארצות הברית.

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני ה-OECD. * ממוצע האיחוד האירופי מתייחס ל-27 מדינות האיחוד האירופי, לא כולל בריטניה.

//11

שיעור התעסוקה בגילי העבודה המרכזיים (גילי 25-54) בישראל גבוה מעט בהשוואה למצב לפני הקורונה, אך נמוך ביחס לממוצע ה-OECD.

שיעורי התעסוקה לפי קבוצות גיל שונות בהשוואה בין לאומית, * 2012-2022

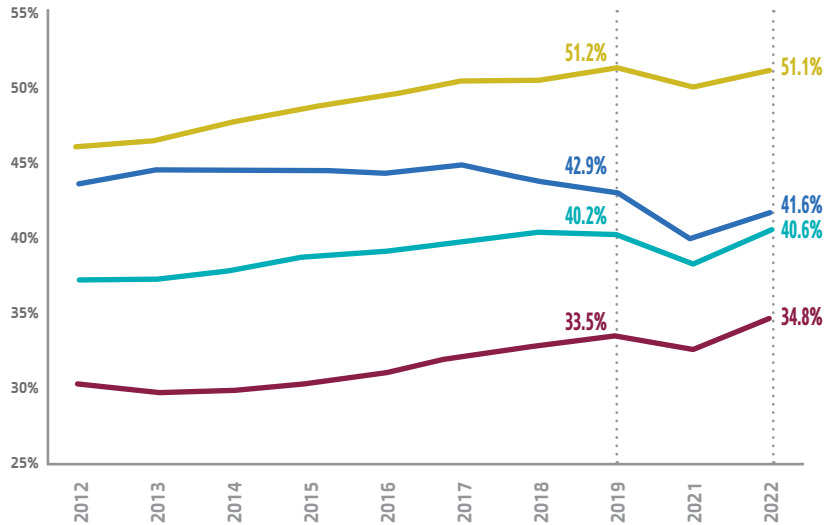

שיעור התעסוקה של צעירים ישראלים גבוה מעט בהשוואה לממוצע ה-OECD.

ישראל בולטת ב-OECD מבחינת שיעור התעסוקה הגבוה של מבוגרים יחסית בני 55-64, ושיעור התעסוקה שלהם בישראל אף השתפר בהשוואה לתקופה שקדמה למשבר הקורונה.

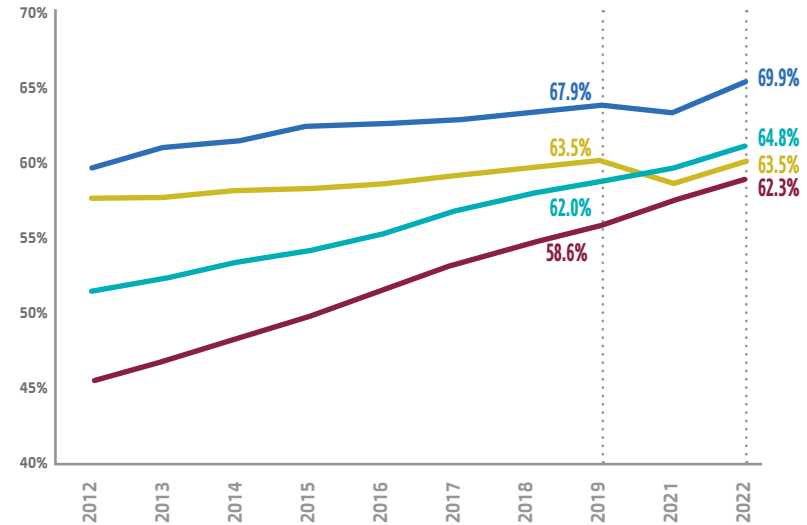
שיעורי התעסוקה לפי קבוצות גיל שונות בהשוואה בין-לאומית, *2012-2022

גילי 15-24

● ארה"ב | ● ישראל | ● ממוצע ה-OECD | ● ממוצע האיחוד האירופי

גילי 55-64

● ישראל | ● ממוצע ה-OECD | ● ארה"ב | ● ממוצע האיחוד האירופי

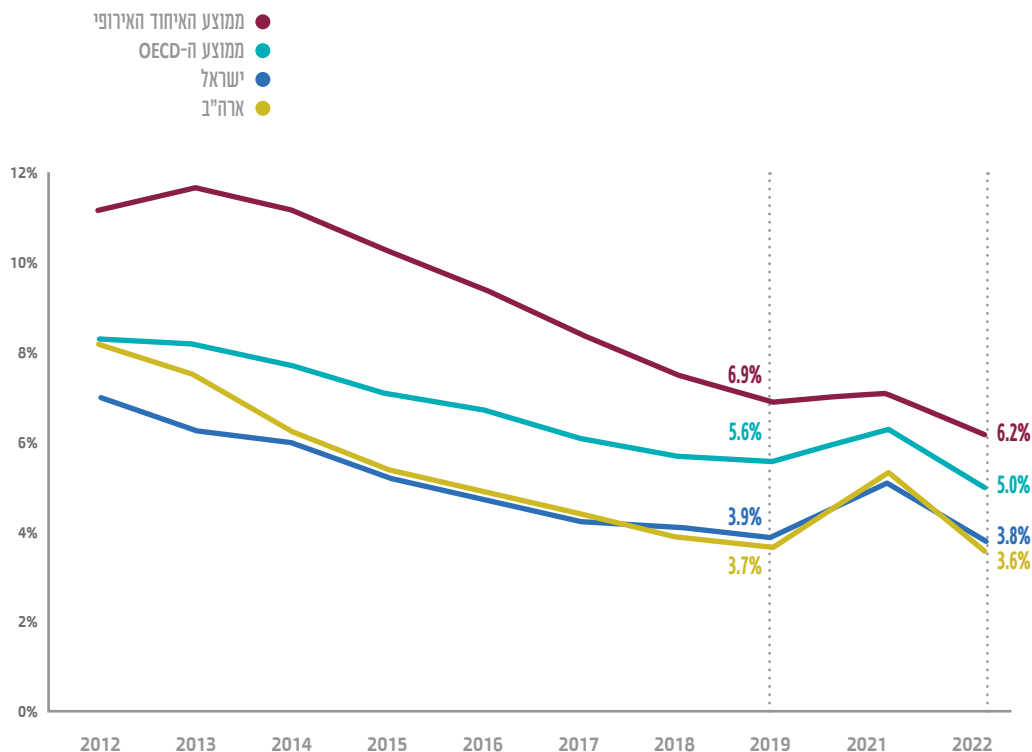
//12

שיעור האבטלה בישראל בשנת 2022 נותר נמוך יחסית לממוצע ה-OECD, בדומה לעשור הקודם.

שיעורי האבטלה בישראל ובמדינות מתקדמות אחרות ירדו בשנים שלפני הקורונה, ומגמה זו נמשכה גם בשנת 2022.

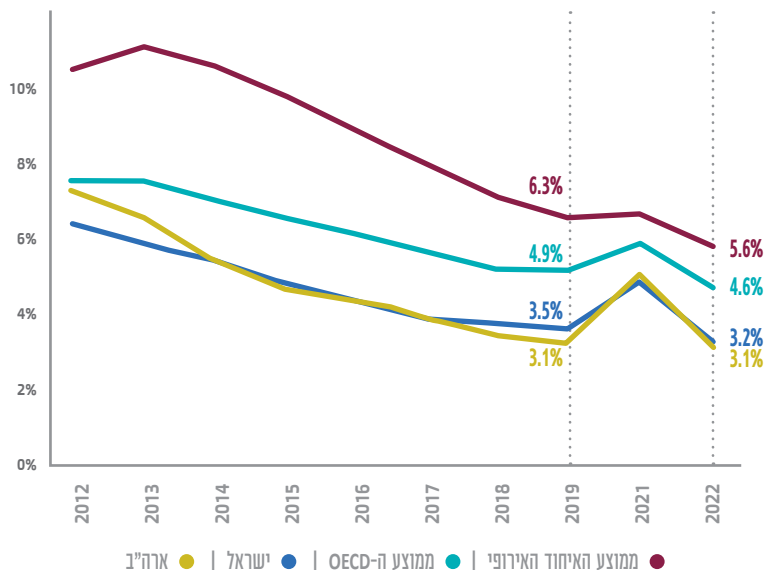
מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני ה-OECD. * ממוצע האיחוד האירופי מתייחס ל-27 מדינות האיחוד האירופי, לא כולל בריטניה.

שיעור האבטלה בגילי 15-64 בהשוואה בין-לאומית, * 2012-2022

שיעורי האבטלה לפי קבוצות גיל שונות, 2012-2022

גילי 25-54

//13

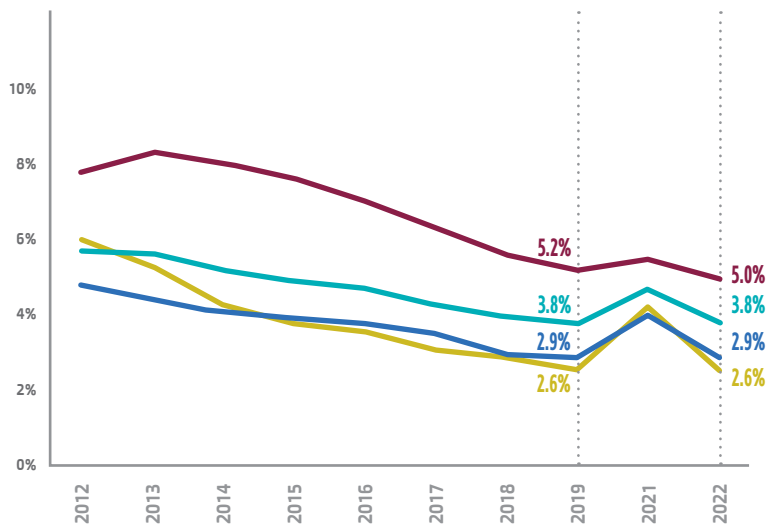
שיעורי האבטלה בישראל בשנת 2022 נמוכים בכל קבוצות הגיל בהשוואה לממוצע ה-OECD ולממוצע האיחוד האירופי, ודומים למצב בארצות הברית, בדומה לתקופה שקדמה למשבר הקורונה.

שיעורי האבטלה הגיעו לשפל לפני משבר הקורונה, וחזרו לרמה זו בשנת 2022 בכל קבוצות הגיל - הן בישראל והן ברוב המדינות האחרות.

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני ה-OECD.
* ממוצע האיחוד האירופי מתייחס ל-27 מדינות האיחוד האירופי, לא כולל בריטניה.

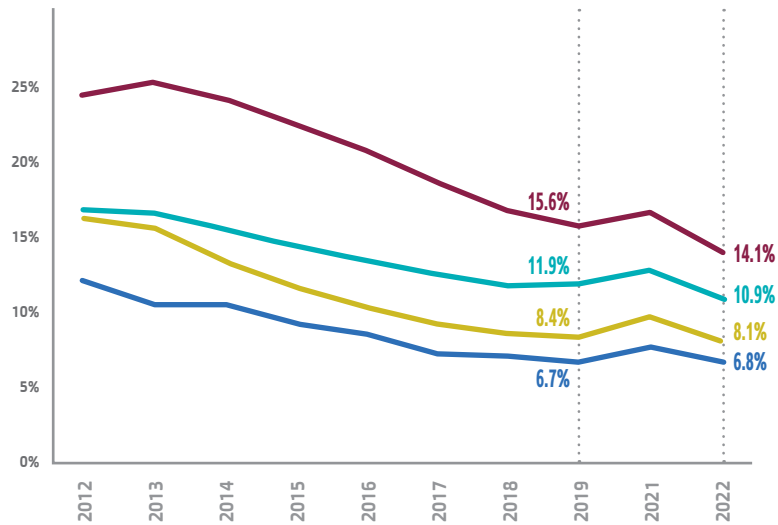
שיעורי האבטלה לפי קבוצות גיל שונות, 2012-2022

גילי 64-55

ממוצע האיחוד האירופי | ממוצע ה-OECD | ישראל | ארה"ב

גילי 15-24

ממוצע האיחוד האירופי | ממוצע ה-OECD | ארה"ב | ישראל

מקור: עיבוד של פורום קהלת לכלכלה לנתוני ה-OECD.
* ממוצע האיחוד האירופי מתייחס ל-27 מדינות האיחוד האירופי, לא כולל בריטניה.